

U vezi sa Inicijativom za pokretanje postupka za ocjenu ustavnosti odredaba člana 1 stav 1 Uredbe o povjeravanju dijela poslova iz nadležnosti Ministarstva ekonomije Javnoj ustanovi Zavod za geološka istraživanja („Službeni list Crne Gore“, broj 16/18), koju su Ustavnom sudu Crne Gore podnijeli d.o.o. „GEOTEHNIKA MONTENEGRO“, Nikšić, d.o.o. „GEOPROJEKT“, Podgorica, d.o.o. „GROUND ENGINEERING“, Nikšić, d.o.o. „MI“, Podgorica, d.o.o. „GPC“, Podgorica, d.o.o. „INDEL INŽENJERING“, Podgorica, d.o.o. „GEOTEHNIKA PLUS“, Nikšić i d.o.o. „GEOTEHNIKA“, Bijelo Polje, Ministarstvo ekonomije daje sljedeće

MIŠLJENJE

D.o.o. „GEOTEHNIKA MONTENEGRO“, Nikšić, d.o.o. „GEOPROJEKT“, Podgorica, d.o.o. „GROUND ENGINEERING“, Nikšić, d.o.o. „MI“, Podgorica, d.o.o. „GPC“, Podgorica, d.o.o. „INDEL INŽENJERING“, Podgorica, d.o.o. „GEOTEHNIKA PLUS“, Nikšić i d.o.o. „GEOTEHNIKA“, Bijelo Polje podnijeli su Inicijativu za pokretanje postupka za ocjenu ustavnosti odredaba člana 1 stav 1 Uredbe o povjeravanju dijela poslova iz nadležnosti Ministarstva ekonomije Javnoj ustanovi Zavod za geološka istraživanja („Službeni list CG“, broj 16/18).

Podnosioci inicijative u bitnom navode da su odredbama člana 1 stav 1 Uredbe o povjeravanju dijela poslova iz nadležnosti Ministarstva ekonomije Javnoj ustanovi Zavod za geološka istraživanja povrijeđeni ustavni principi iz člana 139 Ustava Crne Gore prema kome se ekonomsko uređenje zasniva na slobodnom i otvorenom tržištu, slobodi preduzetništva i konkurencije, samostalnosti privrednih subjekata i njihovoj odgovornosti za preuzete obaveze u pravnom prometu, zaštiti i ravnopravnosti svih oblika svojine. Ukazuju da je JU Zavod za geološka istraživanja registrovan u CRPS-u kao privredni subjekat, koji na slobodnom tržištu, kao i sve ostale firme u Crnoj Gori koje imaju licencu za poslove geoloških istraživanja, konkuriše za poslove i po tom osnovu ostvaruje prihod. Ocjenjuju da su odredbama člana 1 stav 1 Uredbe o povjeravanju dijela poslova iz nadležnosti Ministarstva ekonomije Javnoj ustanovi Zavod za geološka istraživanja, JU Zavod za geološka istraživanja povjerene, kako ističu, protivustavne i nedozvoljene tržišne nadležnosti da: kontroliše konkurenciju na tržištu jer se, kako ističu, Zavodu za geološka istraživanja daje ovlaštenje da podnosiocima inicijative daje razne vrste odobrenja, prati realizaciju njihovih obaveza i daje saglasnost na elaborate, te kontroliše samog sebe budući da, kako navode, Zavod samom sebi daje razne vrste odobrenja, prati realizaciju svojih obaveza, vrši tehničku kontrolu svojih izvještaja i samom sebi daje saglasnosti na elaborate kada je angažovan za pružanje neke od geoloških usluga. Uz to, mišljenje podnosioca inicijative je da odredbe člana 1 stav 1 Uredbe o povjeravanju dijela poslova iz nadležnosti Ministarstva ekonomije Javnoj ustanovi Zavod za geološka istraživanja, ovoj javnoj ustanovi obezbjeđuju povlašćen položaj na tržištu jer, kako ističu, Zavod ima povlašćene informacije zbog toga što vodi evidenciju o traženim istražnim prostorima, stanju rezervi mineralnih sirovina, kao i katastar odobrenih istražnih prostora. Na osnovu navedenog, podnosioci inicijative predlažu da Ustavni sud usvoji njihovu inicijativu i povodom nje utvrdi da su, kako naglašavaju, odredbe člana 1 stav 1 Uredbe o povjeravanju dijela poslova iz nadležnosti Ministarstva ekonomije Javnoj ustanovi Zavod za geološka istraživanja u suprotnosti sa članovima 139 i 140 Ustava Crne Gore. Takođe predlažu da Ustavni sud, na osnovu člana 63 Zakona o Ustavnom sudu, naredi da se obustavi izdavanje odobrenja, vođenje evidencija, vršenje tehničke kontrole i izdavanje saglasnosti na elaborate o izvršenim geološkim istraživanjima i drugih javnih ovlaštenja povjerenih Zavodu za geološka istraživanja shodno članu 1 stav 1 sporne Uredbe.

U vezi sa podnijetom Inicijativom ističemo sljedeće:

Pravni osnov za povjeravanje dijela poslova iz nadležnosti Ministarstva ekonomije JU Zavodu za geološka istraživanja Podgorica sadržan je u članu 81 stav 1 Zakona o državnoj upravi („Službeni list RCG“, broj 38/03 i „Službeni list CG“, br. 22/08, 42/11, 54/16 i 13/18), kojim je propisano da se pojedini poslovi državne uprave, u cilju njihovog efikasnijeg i ekonomičnijeg vršenja, prenose zakonom na lokalnu samoupravu ili drugo pravno lice, odnosno propisom Vlade povjeravaju lokalnoj samoupravi ili drugom pravnom licu.

Članom 1 stav 1 Uredbe o povjeravanju dijela poslova iz nadležnosti Ministarstva ekonomije JU Zavod za geološka istraživanja („Službeni list Crne Gore“, broj 16/18) propisano je da se poslovi državne uprave iz nadležnosti Ministarstva ekonomije povjereni Javnoj ustanovi Zavod za geološka istraživanja (u daljem tekstu: Zavod) u dijelu koji se odnosi na poslove utvrđene:

1) *Zakonom o geološkim istraživanjima ("Službeni list RCG", br. 28/93, 42/94 i 26/07 i „Službeni list CG“, broj 28/11):*

- a) izdavanje odobrenja za geološka istraživanja mineralnih sirovina i tla za izgradnju objekata iz člana 7 tač. 1 do 17, tač. 20 do 25 i tačka 27 Zakona o geološkim istraživanjima;*
- b) praćenje realizacije obaveza dostavljanja godišnjih planova istraživanja unutar odobrenih eksploatacionih polja, kao i rezultatima tih doistraživanja iz člana 14 stav 2 Zakona o geološkim istraživanjima;*
- c) izdavanje odobrenja za detaljna geološka istraživanja iz člana 17 stav 1 Zakona o geološkim istraživanjima;*
- d) vođenje evidencije o traženim istražnim prostorima i katastar odobrenih istražnih prostora iz člana 25 stav 1 Zakona o geološkim istraživanjima;*
- e) vršenje tehničkih kontrola izvještaja o izvršenim osnovnim geološkim istraživanjima mineralnih sirovina i elaborata o rezervama mineralnih sirovina iz člana 31 Zakona o geološkim istraživanjima;*
- f) izdavanje saglasnosti na elaborate o izvršenim geološkim istraživanjima za potrebe izgradnje objekata iz člana 7 tač.1do 17, tač.20 do 25 i tačka 27 Zakona o geološkim istraživanjima; i*
- g) vođenje evidencije o stanju rezervi mineralnih sirovina iz člana 35 i geološki katastar iz člana 35a Zakona o geološkim istraživanjima.*

Javna ustanova Zavod za geološka istraživanja osnovana je Odlukom o organizovanju Republičkog zavoda za geološka istraživanja („Službeni list RCG“, broj 41/94). Osnivač Zavoda je Skupština Crne Gore. Zavod ima svojstvo pravnog lica. Organ upravljanja Zavodom je Upravni odbor, kojeg imenuje Vlada Crne Gore. Zavod ima statut na koji saglasnost daje Vlada Crne Gore. Zavod se finansira iz sljedećih izvora: Budžeta Crne Gore, sopstvenih prihoda i drugih prihoda u skladu sa zakonom. Pomenuta sredstva iz Budžeta Crne Gore obezbjeđuju se finansiranjem poslova geoloških istraživanja od interesa za državu, prema programima geoloških istraživanja koje utvrđuje Ministarstvo ekonomije, na osnovu člana 39 Zakona o geološkim istraživanjima.

Navedeni poslovi geoloških istraživanja od interesa za državu definisani su članom 5 Zakona o geološkim istraživanjima kojim je propisano da su osnovna geološka istraživanja i geološka istraživanja od strateškog značaja van eksploatacionih prostora djelatnost od interesa za Crnu Goru i finansiraju se iz budžeta Crne Gore, ako su obuhvaćena programom geoloških istraživanja.

Članom 39 Zakona o geološkim istraživanjima propisano je da poslove geoloških istraživanja od interesa za Crnu Goru obavlja javna ustanova koja ima svojstvo pravnog lica, ako su ta istraživanja obuhvaćena programom geoloških istraživanja.

Članom 40 ovog zakona propisano je da JU Zavod za geološka istraživanja obavlja poslove osnovnih geoloških istraživanja, detaljnih geoloških istraživanja van eksploatacionih prostora, izradu kompleksnih geoloških podloga za davanje koncesija određenih mineralnih sirovina, izradu planova programa, projekata iz oblasti fundamentalnih i primjenjenih geoloških istraživanja (geoloških, hidrogeoloških, inženjerskogeoloških istraživanja svih vrsta mineralnih sirovina i geokoloških, geomorfoloških seizmotektonskih, geohemijskih i dr.) i njihovu realizaciju, izradu i štampanje svih vrsta geoloških karata za potrebe Crnu Goru, izradu geoloških podloga posebne namjene, realizaciju jugoslovenskih i međunarodnih geoloških projekata od značaja za Crnu Goru, osnivanja i vođenja geoinformacionog sistema, dok je članom 41 stav 1 predviđeno da se navedena geološka istraživanja vrše prema programima koje utvrđuje Ministarstvo.

Pomenuti programi izrađuju se kao srednjoročni i godišnji, a sastoje se iz djelova koji sadrže osnovna geološka istraživanja i djelova koji sadrže detaljna geološka istraživanja van odobrenih eksploatacionih polja, kao i djelova koji se odnose na pripremu za štampanje i štampanje geoloških karata (član 41 stav 2).

Detaljna geološka istraživanja koja nijesu obuhvaćena navedenim programom mogu vršiti i pravna lica koja ispunjavaju propisane uslove (član 41 stav 2 Zakona o geološkim istraživanjima).

U odnosu na navode predmetne inicijative da su donošenjem osporavane Uredbe "povrijeđeni ustavni principi" iz čl. 139 i 140 Ustava Crne Gore ističemo:

Članom 8 Zakona o geološkim istraživanjima propisano je da: *"Geološka istraživanja i izradu projekta geoloških istraživanja mogu da vrše privredna društva, odnosno druga pravna lica koja imaju licencu; Geološka istraživanja mineralnih sirovina i tla za izgradnju objekata iz člana 7 tač. 1 do 17 i tač. 20, 21, 23, 24, 25 i 27 ovog zakona vrše se na osnovu odobrenja"*.

Članom 12 Zakona o geološkim istraživanjima propisano je da: *"Poslove projektovanja, vršenja jedne osnovne vrste istraživanja i izrade elaborata o rezultatima geoloških istraživanja može obavljati privredno društvo, odnosno drugo pravno lice, na osnovu licence; Licencu može dobiti privredno društvo, odnosno drugo pravno lice, ako:*

- 1) je registrovano za obavljanje poslova iz stava 1 ovog člana;*
- 2) u radnom odnosu ima najmanje dva diplomirana inženjera geologije odgovarajućeg smjera, sa radnim iskustvom od najmanje tri godine u struci i položenim stručnim ispitom;*

Privredno društvo, odnosno drugo pravno lice može obavljati više vrsta geoloških istraživanja, ako za svaku vrstu istraživanja za koju je registrovano, pored uslova iz stava 2 ovog člana, ima u radnom odnosu još po jednog diplomiranog inženjera geologije sa položenim stručnim ispitom i radnim iskustvom od tri godine, za svaku vrstu istraživanja za koju se registruje. "

Navedenu licencu, shodno članu 12a Zakona o geološkim istraživanjima, izdaje Ministarstvo, na osnovu zahtjeva. Licenca se izdaje za period od pet godina i ovjerava se svake godine.

Članom 12b ovog zakona propisano je: *"Ministarstvo će oduzeti licencu ako imalac licence: 1) je dobio licencu na osnovu netačnih podataka; 2) prestane da ispunjava uslove iz člana 12 ovog zakona; 3) ne obavlja poslove u skladu sa zakonom i licencom."*

U ovom dijelu ukazujemo da je Ministarstvo ekonomije, ocjenjujući ispunjenost uslova iz člana 12 Zakona o geološkim istraživanjima, izdalo licencu JU Zavod za geološka istraživanja – Podgorica za izradu projekata i vršenje više vrsta geoloških istraživanja i izradu elaborate o rezultatima geoloških istraživanja, i to: istraživanje ležišta mineralnih sirovina i rudnička geologija, ekonomska geologija, regionalna geologija, paleontologija, petrologija, mineralogija, inženjersko-geološka i geotehnička istraživanja, hidrogeološka istraživanja, geohemijska istraživanja i geoekološka istraživanja.

Dakle, JU Zavod za geološka istraživanja se pod jednakim zakonskim uslovima nalazi na tržištu kao i sva druga privredna društva koja imaju licencu iz člana 12 Zakona o geološkim istraživanjima.

Osim toga treba istaći da je, kao i potpisnici predmetne inicijative, i JU Zavod za geološka istraživanja subjekat inspekcijskog nadzora u pogledu ispunjenosti uslova za izradu projekata geoloških istraživanja i za geološka istraživanja, koji, u skladu sa članom 43 Zakona o geološkim istraživanjima, vrši Geološka inspeksijska koja svoje nadležnosti ostvaruje u okviru samostalnog organa uprave - Uprave za inspekcijske poslove (član 43 stav 1 tačka 1 alineja 1; član 45 stav 1 tačka 2 Zakona o geološkim istraživanjima).

U odnosu na navode iz predmetne inicijative da JU Zavod za geološka istraživanja "samom sebi daje razne vrste odobrenja", treba istaći da ova ustanova poslove iz citiranog člana 40 Zakona o geološkim istraživanjima izvodi na osnovu programa geoloških istraživanja koji utvrđuje Ministarstvo ekonomije, tj. da joj se za navedene poslove ne izdaje odobrenje.

Kad su u pitanju odobrenja iz člana 1 stav 1 tačka 1 podtačke a) i c) Uredbe o povjeravanju dijela poslova iz nadležnosti Ministarstva ekonomije Javnoj ustanovi Zavod za geološka istraživanja, ukazujemo da se pomenuta odobrenja, u skladu sa članom 15 Zakona o geološkim istraživanjima izdaju investitoru (*"Odobrenje za istraživanje mineralnih sirovina i tla za izgradnju objekata iz člana 7 tač. 1 do 17 i tač. 20, 21, 23, 24, 25 i 27 ovog zakona izdaje Ministarstvo na zahtjev investitora...."*).

Nesporno je da je investitor, uz zahtjev za dobijanje odobrenja za detaljna geološka istraživanja mineralnih sirovina (član 16 stav 1 Zakona o geološkim istraživanjima), odnosno uz zahtjev za dobijanje odobrenja za detaljna geološka istraživanja tla za potrebe izgradnje objekata i za hidrološka i hidrogeološka istraživanja podzemnih voda (član 16 stav 3 Zakona o geološkim istraživanjima)

dužan da dostavi, između ostalog, i projekat geoloških istraživanja, koji mu, hipotetički, može uraditi i JU Zavod za geološka istraživanja.

U tom dijelu ukazujemo da je članom 9 Zakona o geološkim istraživanjima propisano da se *projekat geoloških istraživanja radi na osnovu projektnog zadatka koji daje investitor zavisno od stepena istraženosti istražnog prostora, a mora da sadrži koncepciju istraživanja, prikaz projektovanih radova, specifikaciju radova po vrsti, obimu vrijednosti i tehničkim uslovima izvođenja radova.*

Članom 10 ovog zakona propisano je da:

"Projekat geoloških istraživanja podliježe tehničkoj kontroli (reviziji).

Tehnička kontrola (revizija) iz stava 1 ovog člana obuhvata kontrolu u pogledu primjene savremenih dostignuća i metoda geološke nauke i tehnike i usklađenosti sa tehničkim propisima, normativima i standardima, kao i kontrolu u pogledu primjene odgovarajućih mjera i normativa zaštite životne sredine, zaštite na radu i sigurnosti objekata i ljudi.

Tehničku kontrolu (reviziju) projekta geoloških istraživanja vrši investitor preko privrednog društva, odnosno drugog pravnog lica koje ima licencu za izradu geološke dokumentacije, odnosno za izvođenje tih geoloških radova ili preko stručne komisije od najmanje tri člana.

U Komisiji iz stava 3 ovog člana moraju biti angažovani diplomirani inženjeri geologije odgovarajućeg smjera, sa najmanje tri godine radnog iskustva u struci i položenim stručnim ispitom. Ukoliko je projektom geoloških istraživanja predviđeno i izvođenje rudarskih istražnih radova (potkopi, uskopi, niskopi i okna) kao i probna eksploatacija mineralne sirovine, u komisiju za tehničku kontrolu (reviziju) mora se angažovati lice koje ispunjava uslove propisane zakonom kojim se uređuje rudarstvo. Tehničku kontrolu (reviziju) projekta ne može vršiti privredno društvo, odnosno drugo pravno lice i lice koje je učestvovalo u izradi projekta.

Po izvršenoj tehničkoj kontroli (reviziji) sačinjava se izvještaj o izvršenoj tehničkoj kontroli projekta geoloških istraživanja i, nakon otklanjanja eventualnih primjedbi, na projekat se stavlja klauzula (revizionna klauzula), kojom se potvrđuje da je projekat urađen u skladu sa zakonom, uz potpis lica koja su izvršila reviziju projekta.

Privredno društvo, odnosno drugo pravno lice ili stručna komisija za tehničku kontrolu (reviziju) odgovorni su za propuste u projektu geoloških istraživanja."

Imajući u vidu citiranu zakonsku odredbu, nesporno je da i projekti geoloških istraživanja koje izrađuje JU Zavod za geološka istraživanja podliježu tehničkoj kontroli, koju ovaj Zavod, imajući u vidu član 10 stav 6 Zakona o geološkim istraživanjima, nije ovlašćen da vrši, tako da su neosnovani navodi podnosilaca inicijative da JU Zavod za geološka istraživanja "kontrolirše samog sebe".

Ovdje treba ukazati i na ovlašćenje Geološke inspekcije za preduzimanje upravnih mjera i radnji, kao i na ovlašćenje za izricanje prekršajnog naloga, odnosno podnošenje zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka ako pravno lice, odnosno odgovorno lice u pravnom licu *"reviziju projekta vrši protivno odredbama člana 10 ovog zakona"* (član 45 stav 1 tačka 3 Zakona o geološkim istraživanjima).

Članom 11 stav 1 Zakona o geološkim istraživanjima propisano je da *izradom projekta geoloških istraživanja, izvještaja i elaborata o rezultatima geoloških istraživanja, elaborata o proračunu rezervi mineralnih sirovina, istraživačkim radovima, tehničkom kontrolom projekata i elaborata može da rukovodi diplomirani inženjer geologije sa najmanje tri godine odgovarajućeg radnog iskustva i položenim stručnim ispitom.*

U ovom dijelu ukazujemo da se i projekti JU Zavod za geološka istraživanja nalaze pod nadzorom Geološke inspekcije (član 45 stav 1 tačka 4 i stav 2 ovog člana: *"Novčanom kaznom od 500 eura do 15.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice: 4) ako projekte geoloških istraživanja i geološko-tehničku dokumentaciju rade lica koja u pogledu školske spreme ili radnog iskustva ne ispunjavaju propisane uslove (član 11); Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se odgovorno lice u pravnom licu od 30 eura do 1.000 eura.)*

U odnosu na navode iz predmetne inicijative da se, između ostalih, "tačkom b) Zavodu daje ovlašćenje da nama, ostalim učesnicima na tržištu, dakle svojoj konkurenciji, daje razne vrste odobrenja, prati realizaciju naših obaveza, vrši tehničku kontrolu naših izvještaja i daje saglasnost na naše elaborate", ukazujemo da je članom 14 Zakona o geološkim istraživanjima (na koji se odnosi član

1 stav 1 tačka 1 podtačka b) Uredbe o povjeravanju dijela poslova iz nadležnosti Ministarstva ekonomije Javnoj ustanovi Zavod za geološka istraživanja), propisano:

“Privredno društvo koje se bavi eksploatacijom mineralnih sirovina dužno je da u okviru svog eksploatacionog polja izvodi detaljna geološka istraživanja u cilju sveobuhvatnog izučavanja geoloških svojstava ležišta.

Privredno društvo koje se bavi eksploatacijom mineralnih sirovina dužno je da izrađuje godišnje planove istraživanja unutar odobrenog eksploatacionog polja i da ih dostavlja Ministarstvu najkasnije do 31. marta tekuće godine.

Godišnji plan istraživanja naročito sadrži: vrstu mineralne sirovine koja se planira istraživati, iznos novčanih sredstava koja će biti opredijeljena za istraživanje, položaj lokaliteta na kojem se planira istraživanje, kao i detaljni opis planiranih istražnih radova, prema vrsti i obimu.

Nakon izvršenih istraživanja privredno društvo koje se bavi eksploatacijom čvrstih mineralnih sirovina dužno je da uradi izvještaj o rezultatima izvršenih doistraživanja ležišta, koji se dostavlja Ministarstvu najkasnije do 31. marta naredne godine.

Za geološka istraživanja iz stava 1. ovog člana nije potrebno odobrenje.”

Polazeći od citirane odredbe, nesporno je da JU Zavod za geološka istraživanja nije ovlašten da potpisnicima inicijative izdaje odobrenja za izvođenje detaljnih geoloških istraživanja iz člana 14 stav 1 Zakona o geološkim istraživanjima, budući da se navedena odredba odnosi na obaveze koncesionara, kome, u skladu sa članom 14 stav 5 Zakona o geološkim istraživanjima, i nije potrebno odobrenje za izvođenje detaljnih geoloških istraživanja u okviru eksploatacionog polja koje je predmet ugovora o koncesiji.

U odnosu na navode iz predmetne inicijative da JU Zavod za geološka istraživanja “ima povlašćene informacije”, te da, “prema spornoj odredbi, preciznije tačkama d) i g), kao učesnik na tržištu geoloških usluga, istovremeno vodi evidenciju o traženim istražnim prostorima i katastar odobrenih istražnih prostora i o stanju rezervi mineralnih sirovina, što mu daje povlašćen položaj na tržištu”, treba istaći da je članom 25 stav 3 Zakona o geološkim istraživanjima propisano da: *“zainteresovani organi i organizacije imaju pravo uvida u katastar odobrenih istražnih prostora”.*

Ovdje treba ponoviti činjenicu da je nadležnost JU Zavod za geološka istraživanja – kao javne ustanove koja obavlja poslove geoloških istraživanja od interesa za Crnu Goru – regulisana Zakonom o geološkim istraživanjima, te da, u tom smislu, Programi geoloških istraživanja koje utvrđuje Ministarstvo ekonomije, mogu sadržati obavezu da JU Zavod za geološka istraživanja izradi “kompleksne geološke podloge za davanje koncesija određenih mineralnih sirovina” (član 40 Zakona o geološkim istraživanjima), što po sebi podrazumijeva da je ova javna ustanova i do sada imala podatke o traženim istražnim prostorima i stanju rezervi mineralnih sirovina.

Osim toga treba ukazati da su podaci o izvršenim geološkim istraživanjima, rezervama i kvalitetu mineralnih sirovina obavezan sadržaj koncesionog akta, u skladu sa članom 19 Zakona o koncesijama, a da je sam koncesioni akt predmet javne rasprave u smislu člana 18 stav 3 Zakona o koncesijama, što posljedično znači da su podaci o izvršenim geološkim istraživanjima, rezervama i kvalitetu mineralnih sirovina dostupni i podnosiocima predmetne inicijative.

Kada je u pitanju vršenje tehničkih kontrola izvještaja o izvršenim osnovnim geološkim istraživanjima mineralnih sirovina i elaborata o rezervama mineralnih sirovina iz člana 31 Zakona o geološkim istraživanjima (član 1 stav 1 tačka 1 podtačka e) Uredbe o povjeravanju dijela poslova iz nadležnosti Ministarstva ekonomije JU Zavod za geološka istraživanja), te izdavanje saglasnosti na elaborate o izvršenim geološkim istraživanjima za potrebe izgradnje objekata iz člana 7 tač. 1 do 17, tač. 20 do 25 i tačka 27 Zakona o geološkim istraživanjima (član 1 stav 1 tačka 1 podtačka f) Uredbe o povjeravanju dijela poslova iz nadležnosti Ministarstva ekonomije JU Zavod za geološka istraživanja), ukazujemo na sljedeće:

Članom 31 Zakona o geološkim istraživanjima propisano je da *način utvrđivanja i razvrstavanja rezervi mineralnih sirovina u kategorije i klase i način izrade izvještaja o izvršenim osnovnim geološkim istraživanjima mineralnih sirovina, elaborata o rezervama mineralnih sirovina, vođenje evidencije o stanju rezervi mineralnih sirovina i prikazivanje podataka geoloških istraživanja o bilansima rezervi mineralnih sirovina utvrđuje Ministarstvo.*

Elaborat o izvršenim geološkim istraživanjima tla za izgradnju objekata iz člana 7 ovog zakona sadrži naročito: 1) podatke o inženjersko-geološkim i hidro-geološkim karakteristikama; 2) podatke o geomehaničkim karakteristikama tla; 3) podatke o geotehničkim i seizmološkim karakteristikama terena; i 4) prikaz i ocjenu rezultata istraživanja sa obradom dobijenih podataka i zaključkom o uslovima i načinu fundiranja izgradnje objekata na prostoru koji je istraživani (član 32 Zakona o geološkim istraživanjima).

Članom 33 ovog zakona propisano je:

“Tehničku kontrolu izvještaja i elaborata iz člana 31 ovog zakona vrši Ministarstvo preko privrednog društva, odnosno drugog pravnog lica koje ima licencu ili preko stručne komisije od najmanje tri člana, koji ispunjavaju uslove iz člana 10 ovog zakona.

Tehničku kontrolu elaborata iz člana 32 ovog zakona vrši investitor preko privrednog društva, odnosno drugog pravnog lica koje ima licencu ili preko stručne komisije od najmanje tri člana, koji ispunjavaju uslove iz člana 10 ovog zakona.

Tehničku kontrolu elaborata iz stava 1 i 2 ovog člana ne može vršiti privredno društvo, odnosno drugo pravno lice koje je učestvovalo u vršenju istražnih radova i izradi elaborata, kao i lice koje je učestvovalo u vršenju istražnih radova i izradi tog elaborata.

Tehničkom kontrolom elaborata iz stava 1 i 2 ovog člana provjerava se da li su geološka istraživanja izvedena prema projektu geoloških istraživanja, da li je na osnovu dobijenih podataka izveden odgovarajući zaključak o rezultatima istraživanja i da li je elaborat urađen u skladu sa ovim zakonom. Privredno društvo, odnosno drugo pravno lice ili stručna komisija odgovorni su za propuste u elaboratu o izvršenim geološkim istraživanjima.”

Članom 34 stav 3 ovog zakona propisano je:

Na elaborat o izvršenim geološkim istraživanjima za potrebe izgradnje objekata iz člana 7 tač. 1 do 17 i tač. 20, 21, 23, 24, 25 i 27 ovog zakona saglasnost daje Ministarstvo”.

Polazeći od citiranih odredbi, nesporno je da JU Zavod za geološka istraživanja ne može da vrši tehničku kontrolu svojih izvještaja i elaborata iz člana 31 Zakona o geološkim istraživanjima ukoliko ga investitor angažuje za izradu izvještaja i elaborata, kako to ističu podnosioci inicijative.

Takođe, nesporno je da JU Zavod za geološka istraživanja ne izdaje saglasnost sebi na elaborat o izvršenim geološkim istraživanjima za potrebe izgradnje objekata iz člana 7 tač. 1 do 17, tač. 20 do 25 i tačka 27 ovog zakona, već investitoru, koji, hipotetički, za izradu elaborata može anagažovati JU Zavod za geološka istraživanja, ali će za tehničku kontrolu tog elaborata investitor, u skladu sa članom 33 stav 2 Zakona o geološkim istraživanjima, morati da angažuje nekog drugog.

Ovdje treba ukazati i na kontrolnu ulogu Ministarstva ekonomije u vršenju povjerenih poslova.

Naime, članom 82 Zakona o državnoj upravi propisano je da *ministarstvo, odnosno samostalni organ uprave kontroliše da li organi, u vršenju prenijetih, odnosno povjerenih poslova, postupaju u skladu sa zakonom, upozorava organ kada nađe da isti ne postupa u skladu sa zakonom i predlaže mjere koje organ treba da preduzme.*

Članom 83 ovog zakona propisano je da *ministarstvo, odnosno samostalni organ uprave odlučuje po žalbi na pojedinačne akte koje u prvom stepenu donose organi u vršenju prenijetih, odnosno povjerenih poslova i vrši druga prava koja po zakonu ima drugostepeni organ u upravnom postupku.*

Član 84 ovog zakona propisano je da *ministarstvo, odnosno samostalni organ uprave obavlja kontrolu rada organa u vršenju prenijetih i povjerenih poslova i ima pravo i obavezu da:*

1) daje prethodnu saglasnost na sve propise i akte koje donose u vezi sa vršenjem prenijetih i povjerenih poslova;

2) daje saglasnost na organizaciju rada i uslove za vršenje prenijetih, odnosno povjerenih poslova;

3) daje obavezna uputstva za vršenje prenijetih, odnosno povjerenih poslova i pruža stručnu pomoć;

4) podataka, kao i neposrednim uvidom;

5) pisano upozori organ na nevršenje prenijetih, odnosno povjerenih poslova i naloži da, u određenom roku, obezbijedi izvršenje posla;

- pisano upozori organ i odredi rok za otklanjanje nepravilnosti, kada utvrdi da prenijete, odnosno povjerene poslove ne izvršava zakonito, pravilno i blagovremeno,
- preduzima mjere odgovornosti.

Članom 85 ovog zakona propisano je:

“Kada organ ne postupi po upozorenju iz člana 84 ovog zakona, ministarstvo, odnosno samostalni organ uprave može, o trošku organa, neposredno obaviti pojedini zadatak iz prenijetih, odnosno povjerenih poslova.

Ministarstvo, odnosno samostalni organ uprave mora postupiti na način iz stava 1 ovog člana kada propuštanjem obavljanja posla mogu nastati štetne posljedice za život i zdravlje ljudi, životnu sredinu ili imovinu i ostvarivanje prava i interesa građana.

Ministarstvo, odnosno samostalni organ uprave donosi rješenje o troškovima iz stava 1. ovog člana.

Članom 86 Zakona o državnoj upravi propisano je:

“Ministarstvo, odnosno samostalni organ uprave može predložiti Vladi da otpočne postupak za oduzimanje prenijetih, odnosno povjerenih poslova kada organ te poslove, i pored upozorenja, ne obavlja ili ih ne obavlja pravilno i ažurno.

U slučaju oduzimanja prenijetih, odnosno povjerenih poslova iz stava 1 ovog člana, ove poslove vrši nadležno ministarstvo, odnosno samostalni organ uprave.”

U okviru kontrolne uloge Ministarstva ekonomije nad radom JU Zavod za geološka istraživanja treba ukazati i na odredbe čl. 139, 140 i 141 Zakona o upravnom postupku (“Službeni list CG”, br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17).

Imajući u vidu citirane odredbe Zakona o geološkim istraživanjima, Zakona o državnoj upravi, kao i pomenute članove Zakona o upravnom postupku, smatramo da odredbe člana 1 stav 1 Uredbe o povjeravanju dijela poslova iz nadležnosti Ministarstva ekonomije Javnoj ustanovi Zavod za geološka istraživanja nijesu u suprotnosti sa članovima 139 i 140 Ustava Crne Gore i predlažemo da Ustavni sud Crne Gore odbije Inicijativu za pokretanje postupka ocjene ustavnosti odredaba člana 1 stav 1 Uredbe o povjeravanju dijela poslova iz nadležnosti Ministarstva ekonomije Javnoj ustanovi Zavod za geološka istraživanja, koju su podnijeli d.o.o. „GEOTEHNIKA MONTENEGRO“, Nikšić, d.o.o. „GEOPROJEKT“, Podgorica, d.o.o. GROUND ENGINEERING“, Nikšić, d.o.o. „MI“, Podgorica, d.o.o. „GPC“, Podgorica, d.o.o. „INDEL INŽENJERING“, Podgorica, d.o.o. „GEOTEHNIKA PLUS“, Nikšić i d.o.o. „GEOTEHNIKA“, Bijelo Polje.

Predlaže se da Vlada Crne Gore, usvoji sledeći

Z A K L J U Č A K

Vlada Crne Gore je na sjednici od _____ 2018. godine, razmotrila i prihvatila Mišljenje Ministarstva ekonomije kojim se predlaže Ustavnom sudu Crne Gore da odbije Inicijativu za pokretanje postupka za ocjenu ustavnosti odredaba člana 1 stav 1 Uredbe o povjeravanju dijela poslova iz nadležnosti Ministarstva ekonomije Javnoj ustanovi Zavod za geološka istraživanja („Službeni list Crne Gore“, broj 16/18), koju su Ustavnom sudu Crne Gore podnijeli d.o.o. „GEOTEHNIKA MONTENEGRO“, Nikšić, d.o.o. „GEOPROJEKT“, Podgorica, d.o.o. GROUND ENGINEERING“, Nikšić, d.o.o. „MI“, Podgorica, d.o.o. „GPC“, Podgorica, d.o.o. „INDEL INŽENJERING“, Podgorica, d.o.o. „GEOTEHNIKA PLUS“, Nikšić i d.o.o. „GEOTEHNIKA“, Bijelo Polje.

S poštovanjem,

MINISTARKA,

Dragica Sekulić